

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 11 września 2023 r.

Poz. 8177

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.456.2023.3

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 28 sierpnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

orzekam

nieważność § 1 ust. 2 i 3 w zakresie zwrotów "mających reprezentować Zespół" oraz § 2 ust. 1 uchwały nr XLIV/422/23 Rady Gminy Wierzbinek z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Wierzbinku - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 31 lipca 2023 r. Rada Gminy Wierzbinek podjęła uchwałę nr XLIV/422/23 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Wierzbinku, dalej jako "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 1 sierpnia 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Jak stanowi art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, ze zm.), dalej jako "ustawa": "Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego". Słownik języka polskiego (www.sjp.pwn.pl) podaje znaczenie pojęcia "tryb" jako procedurę, a pojęcia "sposób" jako formę wykonywania czegoś.

Z treści art. 9a ust. 2 ustawy wynika natomiast, że: "Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta". W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej; 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych; 3) Policji; 4) oświaty; 5) ochrony zdrowia; 6) organizacji pozarządowych (art. 9a ust. 3 ustawy). Skład zespołu interdyscyplinarnego określają także przepisy art. 9a ust. 3a-5 ustawy i wskazują, że w jego skład wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (o ile Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową (ust. 3a) oraz kuratorzy sądowi (ust. 4). Zespół interdyscyplinarny mogą także tworzyć prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż wskazane wyżej, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej (ust. 5).

W § 1 ust. 2 uchwały rada przyjęła: "W celu powołania Zespołu Wójt Gminy Wierzbinek, występuje do podmiotów określonych w art. 9a ust. 3 pkt 1-6 oraz ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej o imienne wskazanie osób mających reprezentować Zespół", a w § 1 ust. 3 uchwały rada postanowiła: "Wójt Gminy Wierzbinek może także wystąpić do podmiotów określonych w art. 9a ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej o imienne wskazanie osób mających reprezentować Zespół".

W ocenie organu nadzoru, norma kompetencyjna z art. 9a ust. 15 ustawy nie upoważnia rady gminy do wskazywania osób mających reprezentować zespół interdyscyplinarny, ponadto kwestia ta została już uregulowana w art. 9a ust. 7i pkt 3 ustawy. Zgodnie z tym przepisem, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego w szczególności: kieruje pracami zespołu interdyscyplinarnego; organizuje pracę zespołu interdyscyplinarnego; reprezentuje zespół interdyscyplinarny na zewnątrz. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.; Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483, ze zm.), dalej jako: "Konstytucja RP", należy wywieść, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Każde działanie organu samorządu terytorialnego musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Działanie na podstawie i w granicach prawa to takie działania organu, którego umocowanie wynika z właściwego przepisu prawa. O związaniu zasadą praworządności w zakresie stanowienia prawa miejscowego przez organy samorządu terytorialnego stanowi art. 94 Konstytucji RP (por. wyrok NSA z 21 kwietnia 2020 r., II OSK 1042/19, CBOSA).

W świetle ugruntowanego orzecznictwa sądów administracyjnych, powtórzenia i modyfikacje, jako wysoce dezinformujące, stanowią istotne naruszenie prawa (por. wyrok NSA we Wrocławiu z 14 października 1999 r., II SA/Wr 1179/98, OwSS 2000/1/17, wyrok WSA w Poznaniu z 4 listopada 2020 r., IV SA/Po 614/20, CBOSA). Powtarzanie regulacji ustawowych, bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy uchwały może bowiem prowadzić do odmiennej czy sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji. Trzeba, bowiem liczyć się z tym, że powtórzony czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go zamieszczono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. W takim kontekście, zjawisko powtarzania i modyfikacji w aktach prawnych przepisów zawartych w aktach hierarchicznie wyższych, należy uznać za niedopuszczalne.

W § 2 ust. 1 uchwały rada przyjęła: "Członkowie Zespołu pełnią swoje funkcje do czasu odwołania przez Wójta Gminy Wierzbinek".

W ocenie organu nadzoru, powyższy zapis narusza w sposób istotny art. 9a ust. 15 ustawy. Powołany przepis nie uprawnia bowiem rady gminy do określania długości kadencji członków Zespołu, czasu pełnienia przez nich funkcji członka zespołu. Norma kompetencyjna zawarta w art. 9a ust. 15 ustawy upoważnia radę gminy do uregulowania w przedmiotowej uchwale tylko i wyłącznie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Natomiast kwestionowany zapis nie mieści się w pojęciu trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego (por. wyrok WSA w Gliwicach z 18 września 2019 r., III SA/Gl 544/19, CBOSA; wyrok WSA w Bydgoszczy z 28 stycznia 2020 r., II SA/Bd 1038/19, CBOSA).

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Wierzbinek

Wójt Gminy Wierzbinek